

Olga Lipińska

Polany, pow. Szydłowiec (dawniej Radom). Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 5, 146-147

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W roku bieżącym obok grobów jasowych i popielnicowych wystąpił jeden grób szkieletowy. Kości szkieletu nie zachowały się. Na wyposażenie grobu składało się 114 przedmiotów, w tym 75 z pasty szklanej 39 z brązowej oraz fragment fibuli brązowej. Na wyposażenie pozostałe grobów składało się oprócz ceramiki: 2 fragmenty fibul brązowych, 1 fragment fibuli żelaznej, kraszowe, 2 groby, 2 nóżki żelazne, iga żelazna; sprzączka żelazna oraz 2 prądkiki.

POLANY, pow.⁴ Szydłowiec
/gminie/ Radom/
Stanowisko 1

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Olga Lipińska⁵ Pł-
nomorskie PMA w Warszawie.⁶ Piąty sezon
badania /czwarty na stanowisku I/; znady
osiedliska półmorskiego oraz z okresów
wczesnośredniowiecznych.⁷

Stanowisko znajduje się na północno-zachodnim stoku wągrowca,
znacznie ponizej kulminacji.⁸ Cały badani byłce określone znacząco osad-
nictwo w kierunku południowym tj. kulminacji wągrowca.⁹

Załębione wykop o powierzchni równej ok. 2/3 aha, w odległości
25 m na południu od terenu przebadanego wcześniej.¹⁰ Wystąpiła w nim
przeniesiona warstwa kulturowa o miejscowości na ogólnie przekraczającej
30 - 30 cm.¹¹ Zawierała ona: pewną ilość półwytworów narzędzi
krzemionczych, będących dławem działalności pracowni krzemioniarzy,
roszonych gęsto na terenie Polan, ceramikę półmorską, skorupy z
okresów wczesnośredniowiecznych /przeważnie kultyczne/ oraz niewielkie fragmenty
naczyń wczesnośredniowiecznych.¹²

Ogólnie w porównaniu z wynikami z lat ubiegłych, w warstwie
bieżącej na kulminacji wśród znacznie ilości krzemionki, znakoma zmianą
jest wydatnie ilość ceramiki, zwłaszcza wczesnośredniowiecznej, co
wskazywałoby na periferię tego osiedliska.¹³

Warstwę kulturową w kilku miejscach niszczyły wiatry nowoczesne.¹⁴
Pod nią wystąpiły trzy jasy o zarysie prostokątnym, będące owałnym i wy-
niarach: 1,90 x 2,70 m i głębokości 80 cm; 1,90 x 1,40 m i głębokości
90 cm; oraz 1,60 x 1,00 m i głębokości około 15 cm. Dwie pierwsze ja-
sy nawiązały materiał ceramiczny półmorski, przeniesiony ze skoro-
puami z innych okresów, przeważnie kultycznymi oraz minimalną domieszką
utkanych naczyń wczesnośredniowiecznych.¹⁵

Na inventarz jas składały się ponadto kości zwierząt, tzw.

telazny, oraz późnwytwory narzędzi krzemionnych. Przeocia jamy, bardzo
pływki była pozbawiona jakiegokolwiek materiału.¹

Materiał charakteryzujący odkryte jamy nie pozwala na wyse-
wanie szerszych wniosków dotyczących chronologii i przeznaczenia po-
wytwarzanych obiektów.²

POLANOWICE, pow. Jaworzeckie
Stanowisko 4

Zakład Archeologii Wielkopolski
Instytutu Historii Kultury Material-
nej Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu

Badania prowadziła mgr Beata Damięcka
i mgr Wojciech Dzieduszycki. Finansował
IWM PAN. Drugi sezon badań osada otwarta
z okresu wpływów rzymskich.³

Stanowisko położone jest na pagódkowym wyniesieniu nad pasmem
lek, na ciężkich czarnych ziemiach.⁴ Badania skoncentrowane w zachod-
niej części stanowiska, gdzie prowadzone poprzednio sondacje wykazały
istnienie głębszych jam z bogatym materiałem archeologicznym.⁵ Zbadane ob-
szar o powierzchni 145 m².

Stwierdzono ślady istnienia dwufazowego osadnictwa. Z młodszej
fazy odkryte paleniska, które przypuszczalnie znajdowały się w obrę-
bie uniesionych chłmów eras 3 piecę kopulaste o dystansie niewielkim
przeznaczenia.⁶ Ze starszej fazy odkryte natomiast 5 obiektów, z któ-
rych jedynie jeden został odkryty w całocie.⁷ Ryby te duże, bardzo
głębokie jamy, częste o przekroju nieregularnym /półkoniaki z pionie-
mienką/, zawierające bogaty inventarz ceramiki i kostny.⁸

Materiał archeologiczny składał się głównie z ceramiki, zabytków
wydzielonych odkryte oszczki, neto telazne, przedłuki, regowy amulet,
bryłkę bursztyna.⁹ Na podstawie ceramiki oraz wcześniejszych znalezisk
stwierdzany, że osadę tę można datować na okres od I do końca III wie-
ku n.e.¹⁰

PRUSZEK GRADZKI, pow. Szczecin

poł. okres lateński

PRZEWÓŁ, ul. Pstrowskiego

poł. okres neolit

PRZYDŁÓ, pow. Wieliczka
Stanowisko 1a

Muzeum Archeologiczno i Etnograficzne
w Łodzi

Badania pod nadzorem kierownictwem prof.
dr K. Jajtkowskiego prowadziła mgr Irena